

Výzbroj a výstroj

Anotace:	Pracovní list slouží k seznámení s výzbrojí a výstrojí československých legionářů. Je tvořen obrazovým a audiovizuálním materiálem, a tak se žáci mj. seznámí s i výtvarnou tvorbou legionářů. Pracovní list je mezipředmětově propojen s českým jazykem, výtvarnou výchovou a občanskou naukou.
Klíčová slova:	Československé legie, výzbroj a výstroj, výtvarný projev legionářů
Věková skupina:	Žáci druhého stupně základní školy (6. až 9. ročník)
Časová náročnost:	45 minut
Organizace pracovní činnosti:	<ol style="list-style-type: none"> 1 V prvním cvičení žáci připisují k obrázkům názvy jednotlivých částí výzbroje. Cvičení proběhne bez zásahu učitele. (Učitel si zatím připraví ukázkou pro následující cvičení.) 2 K dalšímu cvičení žákům přehraje dvakrát video bez zvuku: Československé legie 1914–1920 z portálu YouTube.com. Žáci zpracují otázky po jednotlivých úsecích: A: 4:35–5:14, B: 8:30–9:00, C: 17:00–17:16 3 Ve třetím cvičení žáci definují pojmy (ve dvojici). Mohou využít encyklopedie, slovníky či internet. 4 Poslední cvičení vypracují žáci samostatně. Cvičení lze využít v hodině, ale je nutné vymezit větší časový úsek.
Evaluace aktivity:	Učitel může zkontrolovat zpracované PL s žáky po vyplnění nebo řeší zadané úkoly průběžně. Popřípadě je možné se vracet k textu, videu apod.
Pomůcky:	Psací potřeby, video Československé legie 1914–1920 , popř. encyklopedie, internet, slovník.
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
Cíle a očekávané výstupy:	Žák rozezná a popíše výzbroj a výstroj čs. legionářů. Žák vysvětlí důležitost činnosti čs. legionářů. Žák popíše klady a zápory válečných konfliktů. Žák pracuje s pracovním listem a doprovodným videem. Žák zjištěné informace aplikuje při vypracování zadaných úkolů.

Deníky a korespondence

Anotace:	Pracovní list slouží k rozvíjení kritického myšlení a k zamyšlení se historickou rolí čs. legionářů. Zároveň má motivační funkci – vyhledání legionářů mezi vlastními předky (pomocí webových odkazů). Mezipředmětově je pracovní list propojen s českým jazykem, literaturou a občanskou výchovou.
Klíčová slova:	Československé legie, ORAL history, ruská fronta, rodokmen
Věková skupina:	Žáci druhého stupně základní školy (6. až 9. ročník)
Časová náročnost:	60 minut
Organizace pracovní činnosti:	<ol style="list-style-type: none"> 1 Žáci si přečtou dané úryvky a zodpoví otázky. Pro formulaci odpovědí mohou využít slovníky, encyklopedie či internet. 2 Žáci mají zaznamenat důvody, proč muži vstupovali do československých legií. Žáci shlédnou dvakrát video Československé legie 1914–1920 na webových stránkách www.youtube.com v čase 5:14–5:40. 3 Poslední úkol je zaměřen na samostatnou práci žáků (možnost využít jako domácí úkol či práci v počítačové učebně).
Evaluace aktivity:	Učitel může kontrolovat zpracované PL s žáky po vyplnění nebo řeší zadané úkoly průběžně a může se vracet k textu, videu apod.
Pomůcky:	Psací potřeby, slovníky, encyklopedie, počítače, video z YouTube.
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
Cíle a očekávané výstupy:	Žák zhodnotí postavení čs. legií při budování samostatného československého státu v průběhu 1. světové války. Žák vysvětlí pojem národ, národní cítění. Žák zdůvodní důležitost spolupráce v boji proti bezpráví a popíše klady a zápory válečných konfliktů. Žák vysvětlí mezigenerační vztahy v rodině a důležitost předků. Četbou se žák orientuje v doprovodném textu a rozlišuje důležité údaje.

Beletrie a film

Anotace:	Pracovní list slouží k rozvoji kritického myšlení žáků a k formování pohledu na legionáře. Je založen především na práci s textem a videem. Mezipředmětově je propojen s českým jazykem a literaturou, občanskou výchovou a mediální výchovou.
Klíčová slova:	Československé legie, český národ, ruské legie, kritické myšlení, předsudky, propaganda.
Věková skupina:	Žáci druhého stupně základní školy (zejména 8. a 9. ročník).
Časová náročnost:	2x 45 minut (možnost využít pouze některá cvičení, popř. obsáhleji diskutovat na vybraná témata)
Organizace pracovní činnosti:	<ol style="list-style-type: none"> 1 Žáci se po přečtení úryvku z knihy Dobrý voják Švejk zamyslí nad vnímáním českého vojáka v konfrontaci s legionáři. Pokud žáci nerozumí textu, je nutné, aby učitel vysvětlil některé pojmy nebo smysl textu. Žáci mohou pracovat ve dvojicích a použít slovník. Při následné kontrole učitel koordinuje diskusi. 2 Žáci zhlédnou celé video Československé legie 1914–1920 a odpoví na dané výroky ANO / NE. 3 Třetí cvičení je založené na práci ve skupinách. Žáci mohou využít navrhovaná témata. 4 Poslední cvičení je určené do počítačové učebny ve formě skupinové práce.
Evaluace aktivity:	Učitel může buď zkontrolovat zpracované PL s žáky po vyplnění nebo řešit zadané úkoly průběžně (možnost vracet se k textu, videu apod.)
Pomůcky:	Psací potřeby, slovníky, encyklopedie, počítače, video Československé legie 1914–1920 .
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence pracovní.
Cíle a očekávané výstupy:	Žák zhodnotí postavení čs. legií při budování samostatného československého státu v průběhu 1. světové války. Žák rozliší dezinformace od pravdy o čs. legiích. Žák se četbou orientuje v doprovodném textu a rozlišuje důležité údaje. Žák zjištěné informace aplikuje při vypracování zadaných úkolů.

Přes 19. století k Velké válce

Anotace:	Pracovní list slouží k přiblížení historického vývoje od revolučního roku 1848 k atentátu na Františka Ferdinanda d'Este v Sarajevu 1914. Žáci na základě aktivit logicky dospějí k závěru, že modernizační proces zahájily již josefínské reformy. V rámci procesu modernizace je zdůrazněno i období národního obrození, zrušení roboty, rakousko-uherské vyrovnání a sjednocení Německa. PL klade důraz i na formování národního cítění a novodobé společnosti s přesahem do společnosti dnešní.
Klíčová slova:	Josef II., modernizace společnosti, 1848, zrušení roboty, národní obrození.
Věková skupina:	Žáci druhého stupně základní školy (zejména 8. a 9. ročník).
Časová náročnost:	20–25 minut
Organizace pracovní činnosti:	1 – 6 Každý žák obdrží vlastní pracovní list (dále jen PL). Učitel vysvětlí průběh práce s PL a způsob zapisování odpovědí. Učitel následně přejde do pozice organizátora a průvodce. K dispozici mají žáci text o období předcházejícím vzniku čs. legií. Žáci se řídí pokyny učitele.
Evaluace aktivity:	Učitel vyhodnocuje zpracované PL s žáky po vyplnění nebo řeší zadané úkoly průběžně (možnost návratu k textu).
Pomůcky:	Pracovní listy, text o legiích, etymologický slovník nebo internet, psací potřeby.
Rozvíjené klíčové kompetence:	K učení, k řešení problémů, komunikativní, občanské.
Cíle a očekávané výstupy:	Žák vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny na našem území a charakterizuje modernizaci společnosti. Žák zasadí utváření moderního českého národa do souvislosti s národními hnutími v jiných zemích Evropy. Žák vysvětlí některé národní tradice (obohacující prvek moderní společnosti). Žák pracuje s pracovním listem, orientuje se v textu a rozlišuje důležité údaje.

Italské legie

Anotace:	Pracovní list k italským legiím slouží pro detailní přiblížení působení legionářů v Itálii. Žáci mají dospět k cíli, kdy si osvojí různý pohled na tutéž skutečnost a kulturní život v zajateckých táborech. Pracovní list je mezipředmětově propojen s občanskou výchovou (vzdvihnutí národních ideálů), českým jazykem (práce s texty v písemné a mluvené formě) a výtvarnou výchovou (kulturní působení legií mimo frontu).
Klíčová slova:	Doss'Alto, volný čas legií v táborech, B. Bartoš.
Věková skupina:	Žáci druhého stupně základní školy (zejména 8. a 9. ročník).
Časová náročnost:	25 minut (individuální odlišnosti hrozí v případě, že by vyučující využil pouze některá cvičení, popř. chtěl obsáhleji debatovat na vybraná témata)
Organizace pracovní činnosti:	1 – 4 Každý žák obdrží vlastní pracovní list (dále jen PL). Učitel vysvětlí průběh práce s PL a způsob zapisování odpovědí. Učitel následně přejde do pozice organizátora a průvodce. K dispozici mají žáci text o čsl. legiích a video věnované legiím. Žáci se řídí pokyny učitele.
Evaluace aktivity:	Učitel může buď projít zpracované PL s žáky po vyplnění posledního úkolu, nebo řešit zadané úkoly průběžně. Popřípadě se může vrátet k textu, videu apod.
Pomůcky:	Pracovní listy, text o legiích, video Československé legie 1914–1920 , tužka na psaní.
Rozvíjené klíčové kompetence:	K učení, k řešení problémů, komunikativní, občanské.
Cíle a očekávané výstupy:	Žák zhodnotí postavení čsl. legií při budování samostatného československého státu v průběhu 1. světové války. Vzdělávací cíle. Žák vnímá důležitost spolupráce v boji proti bezpráví a zároveň si uvědomuje klady a zápory válečných konfliktů. Výchovné cíle. Žák pracuje s pracovním listem. Četbou se orientuje v doprovodném textu a rozlišuje důležité údaje. Zjištěné informace aplikuje při vypracování zadaných úkolů. Schopnostně-dovednostní cíle.

Rota Nazdar

- Anotace:** Pracovní list k rotě Nazdar ve Francii slouží pro detailní přiblížení působení legionářů na francouzském území. Žáci mají dospět k cíli, kdy si osvojí postavení roty v rámci československých legií a vlastním úsilím zjistí vnitřní provázanost s Velkou válkou. Pracovní list je mezipředmětově propojen s občanskou výchovou (vzdvihnutí národních ideálů), českým jazykem (práce s texty v písemné a mluvené formě) a výtvarnou výchovou (kreslení praporku). U cvičení č. 3 může učitel odkázat na působení československých legií v Rusku, kde se používá azbuka.
- Klíčová slova:** Rota Nazdar, prapor roty Nazdar, Marie L. J. Sallé, prapor „C“.
- Věková skupina:** Žáci druhého stupně základní školy (zejména 8. a 9. ročník).
- Časová náročnost:** 25 minut (individuální odlišnosti hrozí v případě, že by vyučující využil pouze některá cvičení, popř. chtěl obsáhleji debatovat na vybraná témata)
- Organizace pracovní činnosti:** ① – ④ Každý žák obdrží vlastní pracovní list (dále jen PL). Učitel vysvětlí průběh práce s PL a způsob zapisování odpovědí. Učitel následně přejde do pozice organizátora a průvodce. K dispozici mají žáci text o československých legiích a video věnované legiím. Žáci se řídí pokyny učitele.
- Evaluace aktivity:** Učitel může buď projít zpracované PL s žáky po vyplnění posledního úkolu, nebo řešit zadané úkoly průběžně. Popřípadě se může vrátet k textu, videu apod.
- Pomůcky:** Pracovní listy, text o legiích, video **Československé legie 1914–1920**, tužka na psaní.
- Rozvíjené klíčové kompetence:** K učení, k řešení problémů, komunikativní, občanské.
- Cíle a očekávané výstupy:** Žák zhodnotí postavení čl. legií při budování samostatného československého státu v průběhu 1. světové války. Vzdělávací cíle. Žák vnímá důležitost spolupráce v boji proti bezpráví a zároveň si uvědomuje klady a zápory válečných konfliktů. Výchovné cíle. Žák pracuje s pracovním listem. Četbou se orientuje v doprovodném textu a rozlišuje důležité údaje. Zjištěné informace aplikuje při vypracování zadaných úkolů. Schopnostně-dovednostní cíle

Hygiena

- Anotace:** Pracovní list slouží pro detailní přiblížení duševní i materiální hygieny legionářů. Žáci mají dospět k cíli, kdy si osvojí různý pohled na tutéž skutečnost a hygienické způsoby na frontách i v zázemí. Pracovní list je mezipředmětově propojen s občanskou výchovou (hygienické návyky), českým jazykem (práce s texty v písemné a mluvené formě) a mediální výchovou (práce s fotografiemi).
- Klíčová slova:** Hygiena, legionářský slang, legionářský vlak, těplušky.
- Věková skupina:** Žáci druhého stupně základní školy (zejména 8. a 9. ročník).
- Časová náročnost:** 25 minut (individuální odlišnosti hrozí v případě, že by vyučující využil pouze některá cvičení, popř. chtěl obsáhleji debatovat na vybraná témata)
- Organizace pracovní činnosti:** ① – ④ Každý žák obdrží vlastní pracovní list (dále jen PL). Učitel vysvětlí průběh práce s PL a způsob zapisování odpovědí. Učitel následně přejde do pozice organizátora a průvodce. K dispozici mají žáci text o československých legiích a video věnované legiím. Žáci se řídí pokyny učitele.
- Evaluace aktivity:** Učitel může buď projít zpracované PL s žáky po vyplnění posledního úkolu, nebo řešit zadané úkoly průběžně. Popřípadě se může vrátit k textu, videu apod.
- Pomůcky:** Pracovní listy, text o legiích, video **Československé legie 1914–1920**, tužka na psaní.
- Rozvíjené klíčové kompetence:** K učení, k řešení problémů, komunikativní, občanské.
- Cíle a očekávané výstupy:** Žák zhodnotí postavení čsl. legií při budování samostatného československého státu v průběhu 1. světové války. Vzdělávací cíle. Žák vnímá důležitost spolupráce v boji proti bezpráví a zároveň si uvědomuje klady a zápory válečných konfliktů. Výchovné cíle. Žák pracuje s pracovním listem. Četbou se orientuje v doprovodném textu a rozlišuje důležité údaje. Zjištěné informace aplikuje při vypracování zadaných úkolů. Schopnostně-dovednostní cíle.

Zborov

- Anotace:** Pracovní list k bitvě u Zborova slouží pro detailní přiblížení historické podstaty této bitvy. Žáci mají dospět k cíli, kdy si osvojí den konání, průběh a vedení bitvy. Pracovní list je mezipředmětově propojen se zeměpisem (poloha Zborova), matematikou (odkrývání jména ruského velitele čsl. legií v bitvě) a občanskou výchovou (oslava státního svátku československé armády). U státního svátku československé armády je nutné, aby učitel informaci doplnil při výkladu nebo ji žáci vyhledali samostatně.
- Klíčová slova:** Bitva u Zborova, 2. červenec 1917, zákopový systém, Československá střelecká brigáda, Trojanov, Stanislav Čeček, Otakar Husák.
- Věková skupina:** Žáci druhého stupně základní školy (zejména 8. a 9. ročník).
- Časová náročnost:** 25 minut (individuální odlišnosti hrozí v případě, že by vyučující využil pouze některá cvičení, popř. chtěl obsáhleji debatovat na vybraná témata)
- Organizace pracovní činnosti:** ① – ⑤ Každý žák obdrží vlastní pracovní list (dále jen PL). Učitel vysvětlí průběh práce s PL a způsob zapisování odpovědí. Učitel následně přejde do pozice organizátora a průvodce. K dispozici mají žáci text o československých legiích a video věnované legiím. Žáci se řídí pokyny učitele.
- Evaluace aktivity:** Učitel může buď projít zpracované PL s žáky po vyplnění posledního úkolu, nebo řešit zadané úkoly průběžně. Popřípadě se může vrátet k textu, videu apod.
- Pomůcky:** Pracovní listy, text o legiích, video **Československé legie v Rusku 1914–1920**, tužka na psaní.
- Rozvíjené klíčové kompetence:** K učení, k řešení problémů, komunikativní, občanské.
- Cíle a očekávané výstupy:** Žák zhodnotí postavení čsl. legií při budování samostatného československého státu v průběhu 1. světové války. Vzdělávací cíle. Žák vnímá důležitost spolupráce v boji proti bezpráví a zároveň si uvědomuje klady a zápory válečných konfliktů. Výchovné cíle. Žák pracuje s pracovním listem. Četbou se orientuje v doprovodném textu a rozlišuje důležité údaje. Zjištěné informace aplikuje při vypracování zadaných úkolů. Schopnostně-dovednostní cíle.

Carský poklad

Anotace:	Pracovní list rozšiřuje vědomosti žáků o československých legiích. Žáci pracují samostatně. Pro činnost s pracovním listem je zapotřebí přístup na internet a projektor pro promítání.
Klíčová slova:	Československé legie, carský poklad, Transsibiřská magistrála
Věková skupina:	Žáci druhého stupně základní školy (zejména 6. a 7. ročník).
Časová náročnost:	30 minut
Organizace pracovní činnosti:	1 – 4 Žáci obdrží pracovní list, u kterého předem neznají téma. Téma pracovního je výsledkem osmisměrky. POZOR! Písmeno v osmisměrce může být využito vícekrát. U druhého cvičení učitel žákům spustí min. 2x částí videa: Československé legie v Rusku 1914–1920 v čase 18:50–20:04. Žáci zpracují otázky vždy po jednotlivém zprostředkovaném úseku. Na poslední otázku o určení legionáře žáci na konci cvičení. U třetího cvičení žáci přečtou krátký úryvek o carském zlatu a odpoví na otázky. Na základě jeho popisu se, ve čtvrtém cvičení, pokusí daný poklad samostatně nakreslit.
Evaluační aktivity:	Učitel může buď zkontrolovat zpracované PL s žáky po vyplnění posledního úkolu nebo diskutovat jednotlivé splněné úkoly průběžně.
Pomůcky:	Pracovní listy, video Československé legie v Rusku 1914–1920 , psací potřeby.
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
Cíle a očekávané výstupy:	Žák vysvětlí problematiku carského pokladu. Žák charakterizuje morální důvody legionářů. Žák rozvíjí schopnosti práce s textem.

Od cara k Leninovi

Anotace:	Pracovní list slouží k prolnutí historie Ruska (SSSR) a historie československých legionářů. Je využita časová osa i pojmy spojené s učivem dějepisu 9. ročníku. Pro pracovní list je potřeba mít k dispozici internetové připojení k počítači a projektor.
Klíčová slova:	Československé legie, revoluce, SSSR, Transsibiřská magistrála, vývoj legií
Věková skupina:	Žáci druhého stupně základní školy (zejména 8. a 9. ročník).
Časová náročnost:	20 minut (individuální odlišnosti hrozí v případě, že by vyučující využil pouze některá cvičení, popř. chtěl obsáhleji debatovat na vybraná témata)
Organizace pracovní činnosti:	1 – 4 Žáci na základě poznatků z hodiny či učebnice vylustí křížovku. Ve druhém cvičení žáci na základě poznatků z hodiny či učebnice přiřadí jednotlivé události k příslušným datům na časové ose. Zároveň žáci vybarví zeleně čtverec tzn. událost, která se pojí s čs. legionáři. Učitel žákům spustí min. 2x části videa: Československé legie v Rusku 1914–1920 v čase 12:13–13:50. Následně zapíše tři místa, kde byli českoslovenští legionáři napadeni.
Evaluace aktivity:	Učitel může buď projít zpracované pracovní listy s žáky po vyplnění posledního úkolu, nebo řešit zadané úkoly průběžně.
Pomůcky:	Pracovní listy, video Československé legie v Rusku 1914–1920 , psací potřeby.
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
Cíle a očekávané výstupy:	Žák přiřadí historické události ke konkrétnímu datu a rozezná, zda se jedná o událost týkající se československých legií či Sovětského svazu. Žák charakterizuje problematiku československých legií v dnešní době. Žák se orientuje v časové ose.